

Oswestry Disabilite Indeksi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Oswestry Disabilite Indeksi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28570>

Özet

Oswestry Disabilite İndeksi (ODI), özellikle kronik Bel Ağrısı çeken bireylerde, ağrıya bağlı olarak ortaya çıkan fonksiyonel kısıtlamanın derecesini ölçmek amacıyla tasarlanmıştır, yaygın olarak kullanılan bir öz bildirim aracıdır. Bu ölçek, hastanın günlük yaşam aktivitelerinde ne ölçüde zorlandığını değerlendirir ve sonuçları bir yüzde skoru olarak sunar. Ölçeğin Türkçe versiyonu, Yakut ve arkadaşları tarafından kültürel Uyarlama ve geçerlik çalışmalarıyla Türk popülasyonuna kazandırılmıştır. Bu Oswestry Disability Index adaptasyonu, rehabilitasyon ve klinik araştırmalarda bel ağrısının etkisini objektif olarak takip etmek için kritik bir araçtır.

Yakut ve arkadaşları (2004) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin Psikometrik Özellikler açısından Türkiye'deki hastalar için uygunluğunu kanıtlamayı hedeflemiştir. Bu çalışma, ölçeğin dilsel ve kültürel eteğerliğini sağlayarak, klinisyenlerin ve araştırmacıların bel ağrısı tedavisinin sonuçlarını güvenilir bir şekilde değerlendirmesine olanak tanımıştır.

Anahtar Kelimeler

Oswestry Disabilite İndeksi, Oswestry Disability Index, Bel Ağrısı, Fonksiyonel Kısıtlama, Disabilite Ölçümü, Türk Uyarlaması, Rehabilitasyon.

Yazarlar

Edibe Yakut, Tijen Düger, Çiğdem Öksüz, Serap Yörükan, Kadriye Üreten, Dilek Turan, et al.

Amaç

Oswestry Disabilite İndeksi'nin temel amacı, özellikle lomber bölge kaynaklı ağrıya bağlı olarak hastanın yaşadığı subjektif Disabilite düzeyini kantitatif olarak belirlemektir. Bu indeks, ağrının günlük aktiviteler üzerindeki etkisini değerlendirerek, tedavi öncesi ve sonrası fonksiyonel durumdaki değişlikleri izlemek için standart bir ölçüt sunar.

Ölçek, hastanın kişisel bakım, yürüme, oturma, kaldırma ve uyku gibi 10 farklı yaşam alanındaki kısıtlılıklarını değerlendirir. Amaç, sadece ağrının yoğunluğunu değil, aynı zamanda ağrının yaşam kalitesine olan fonksiyonel etkisini de kapsamlı bir şekilde ölçmektir.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, Bel Ağrısına Bağlı Fonksiyonel Disabilite'dir (Low Back Pain-Related Functional Disability). Bu yapı, hastanın fizyolojik durumu ile günlük yaşam gerekliliklerini yerine getirme yeteneği arasındaki uyumsuzluğu ifade eder. Ölçek, bu disabiliteyi, hastanın kendi algısı

üzerinden de?erlendirir.

Orijinal Oswestry Disability Index, 10 bölümden oluşur ve her bölüm, farklı bir aktivite veya yaşam alanına etkisini sorgular. Bu bölümlerin her biri, kısıtlılığın artan şiddetine göre derecelendirilir, böylece bel ağrısı nedeniyle kaybedilen fonksiyonelliğin genel bir resmini sunar.

Geçerlik

Yakut ve arkadaşları'nın (2004) yürüttüğü Türkçe Uyarlama çalışmasında, ölçeğin geçerlik çalışmaları detaylıca incelenmiştir. Çalışma, ölçeğin güçlü bir yapı geçerliliğine sahip olduğunu göstermiştir. Özellikle, ODI skorları'nın, ağrı yoğunluğunu ölçen Görsel Analog Skala (GAS/VAS) gibi diğer geçerli ölçüm araçları ile anlamlı korelasyonlar sergilediği bildirilmiştir.

Kriter geçerliliği kapsamında, Türkçe ODI'nin, hastanın klinik durumu ve fonksiyonel kapasitesi ile uyumlu olduğu bulunmuştur. Bu bulgular, ölçeğin gerçekten bel ağrısı kaynaklı fonksiyonel kısıtlılığın ölçtüğünü doğrulamaktadır.

Güvenirlik

Türkçe versiyonunun güvenilirlik analizleri, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını desteklemektedir. Yakut ve arkadaşları, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığına (internal consistency) sahip olduğunu, genellikle kabul edilebilir Cronbach's Alpha değerlerinin üzerinde sonuçlar elde edildiğini belirtmişlerdir.

Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği çalışmaları, ölçeğin zaman içinde kararlı sonuçlar verdiğini göstermiştir. Bu, ölçeğin, hastanın durumunda gerçek bir değişiklik olmadıkça sürecek, farklı zamanlarda uygulandığında benzer skorlar ürettiği anlamına gelir. Bu Psikometrik Özellikler, ODI'nin klinik de?erlendirmeler ve uzun süreli takip için güvenilir bir araç olduğunu teyit eder.

Faktör Analizi

Orijinal Oswestry Disability Index, genellikle tek faktörlü bir yapı olarak kabul edilir; yani, tüm maddeler genel bir disabilite yapısını ölçer. Türkçe uyarlama çalışmasında da bu tek faktörlü yapının korunup korunmadığı incelenmiştir.

Yapılan analizler, ölçeğin bel ağrısına bağlı fonksiyonel bozukluğu temsil eden tek bir baskın faktör altında toplandığını desteklemektedir. Bu durum, ODI skorunun tek bir toplam skor olarak hesaplanması ve yorumlanması geçerliliğini sağlamaktadır.

Ölçek Yapısı

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Questionnaire)

Language Available: Türkçe (Turkish), İngilizce (Original), ve diğer birçok dil.

Population Group: Bel Ağrısı (Low Back Pain) Olan Hastalar

Age Group: Yetkinler

Population Details: Akut, subakut ve kronik Bel Ağrısı şikayeti olan hastalar.

Test Methodology: Ölçek 10 bölümden oluşur. Her bölümde 6 seçenek (0'dan 5'e kadar puanlanan) bulunur. Toplam skor hesaplanır, 50 ile çarpılır ve 50'ye bölünür (ya da eksik madde varsa düzeltilir) ve yüzde (%) disabilite skoru elde edilir (0% = kısıtlama yok, 100% = maksimum kısıtlama).

Anahtar Kelimeler

Fonksiyonel Kısıtlama, Fiziksel Tıp, Rehabilitasyon, Oswestry Disability Index, Uyarlama, Kronik Ağrı, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Not specified in source content)

Affiliation Email addresses: yyakut@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar Edibe Yakut)

Correspondence Address: Hacettepe Üniversitesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı (Referanstan çökarılmıtır)

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Oswestry Disabilite İndeksi'nin Türkçe adaptasyon çalışması 2004 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için orijinal geliştiricilerin (Fairbank ve arkadaşları) telif hakları geçerli olabilir. Kullanım ve izinler konusunda sorumlu yazar Edibe Yakut ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal geliştiricileri tarafından belirlenen kullanım ücretleri veya izin koşulları, adaptasyonun yayımlandığı dönemdeki şartlara bağlıdır. Klinik veya araştırma amaçlı kullanım öncesinde güncel izin süreçlerinin kontrol edilmesi önemlidir.

Kaynaklar

Yakut, E., Düger, T., Öksüz, Ç., Yörükan, S., Üreten, K., Turan, D., et al. (2004). Validation of the Turkish version of the Oswestry Disability Index for patients with low back pain. *Spine*, 29(5),

581-585.

Orijinal PDF dosyası a?a??daki ba?lantıdan indirilebilir: [oswestry-disability-index-toad.pdf](#)

Oswestry Disabilite İndeksi Maddeleri

ÖNEMLİ: A?a??daki ölçek maddeleri, kaynak içerikte yer almadı?? için burada sunulamamaktadır. Maddelerin orijinal formu için lütfen referans makaleye veya ilgili PDF dosyasına ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM